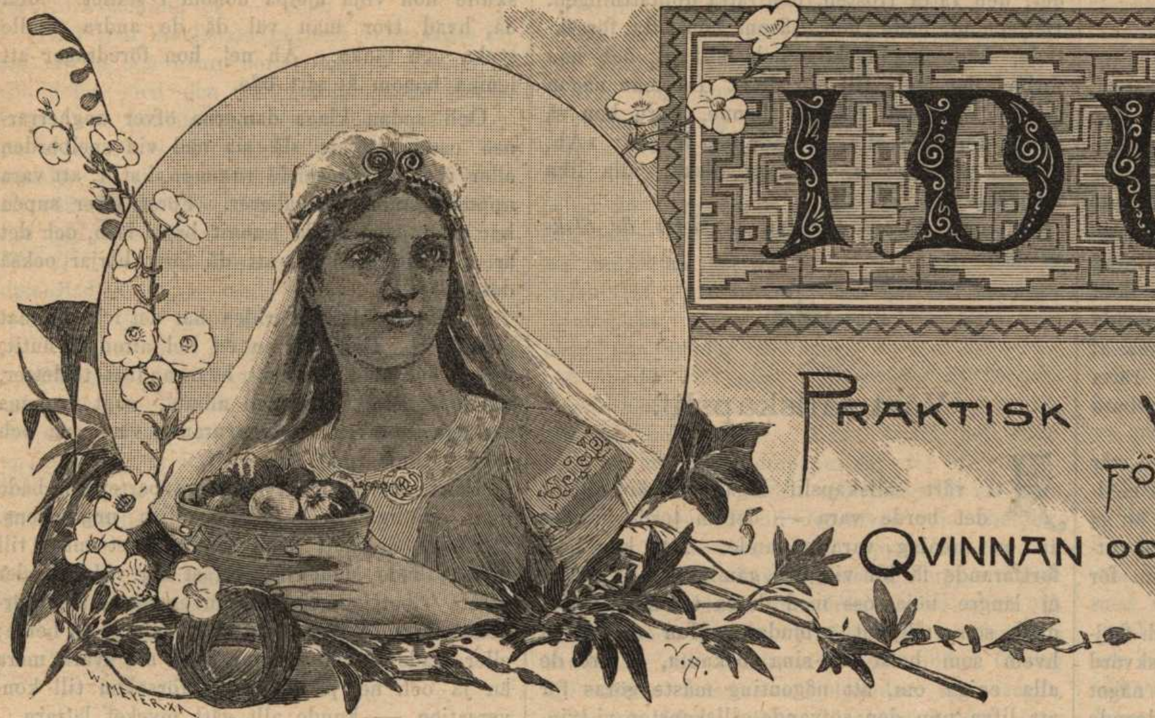
☛ Andra profnumret utkommer omkring den 17 december och erhålles mot insändande af namn, adress och ett 4-öres porto. ☚

IDUN

Praktisk Veckotidning för Qvinnan och Hemmet.

Profn:r 1	Tidningen kostar endast 1 krona för qvartalet, postarvodet inberäknadt.	Redaktör och ansvarig utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Stockholm, Gernandts Boktr.-Aktieb.	Tidningen utgifves i hufvudstaden hvarje helgfri fredag. Med månadens sista nummer följer en fullständig mode- och mönstertidning.	1887

— Iduns äpplen, som man vet, Väl kunna hjertat ungdom skänka, Men ej vår kropp odödlighet!

Frans Hedberg.

Idun.

När från Valhalls kämpastrider
trötte gudar drogo hem
för att söka ro omsider,
Idun kärligt mötte dem
och de skönsta frukter räckte,
som föryngrad lifskraft väckte.

Så är myten om gudinnan,
Åsa-Balders trogna brud.
Som en förebild för qvinnan
stod hon i sin sagoskrud
vackert tecknad, der vid härden
nöjd hon fann sin lott i verlden.

Sedan, under andra skeden,
qvinnan tog en ny gestalt.
Medeltidens fagra qväden —
utaf god och sämre halt —
tälja hennes varma dyrkan,
lik madonnans uti kyrkan.

Riddarn åflades att bära
hennes färg på hjelmens kam,
hennes kärlek var hans ära,
hennes köld hans största skam.
Lifvet gaf han gladt för henne,
som han fäst med ring och spänne.

Men hon var dock blott slafvinna
utan röst i männers lag.
Och hon fick sig tåligt finna
i att ständigt nämnas svag;
var en leksak blott — en prydnad,
van vid undergifven lydnad.

Tid har ändrats. — Gudasagan
vinner icke genklang mer.
Men det spörjs en bitter klagan,
hur man qvinnan förbiser.
Jemlikhetsiden har vaknat,
och man kräfver, hvad man saknat.

Icke älskas blott, men aktas
önskar hon af männen nu.
Och hur saken än betraktas,
rättvist är det krafvet ju,
att få dela mannens börda
och gemensam vinning skörda.

Derför sträfvar hon att hinna
samma odlingsgrad som han.
Och hon skall nog seger vinna,
ty hon visat, att hon kan
varmt och ädelt tingen fatta,
icke blott åt flärden skatta.

Så skall i en vacker dager
framtidsqvinnan för oss stå,
en Iduna, ej blott fager,
men med odlad själ också.
Säkert skall hon hemmet smycka
då med mera **ärlig** *lycka.*

Octavio Beer.

Till våra läsarinnor!

Att här vidlyftigare utveckla, hvad vi åsyfta med vår tidning, behöfva vi så mycket mindre, som en af våra högt aktade medarbeterskor å annat ställe i detta nummer såsom inledningsepistel till en serie »bref till tant Anna» visat sig hafva alldeles riktigt uppfattat vårt syfte och der presenterat Idun. Blott det vilja vi äfven här framhålla, att vi skola söka göra vår tidning sådan, att den kan varda af verklig praktisk nytta för qvinnan och hemmet, ja blifva ett sannskyldigt föreningsband familjerna emellan. Om än utrymmet för texten i detta första profnummer blifvit väl inskränkt på grund af en stark tillströmning af annonser, så att vi ej kunnat inrymma uppsatser från alla områden, som komma att representeras i vår tidning, så torde våra ärade läsarinnor dock af hvad som finnes kunna göra sig en föreställning om våra syften. Jemte de mera allvarliga uppsatserna komma vi att hålla en intressant följetongsafdelning samt en läkarerådsafdelning, för hvars skötande vi träffat öfverenskommelse med en af hufvudstadens yngre och skickligare läkare.

För öfrigt hafva vi nöjet att såsom medarbeterskor i företaget anteckna fruarna **Mathilda Langlet, Eva Wigström (Ave)** och **Elna Tenow (Guido)** samt fröknarna **Mathilda Roos, Clara Smitt** m. fl.

Ehuru vi ej hafva för afsigt att göra vår tidning till någon illustrationstidning, hindrar detta likväl ej, att vi gång efter annan komma att meddela porträtt af mera bemärkta personligheter, som kunna intressera fruntimmersverlden, äfvensom en och annan stämningsfull bild ur familjelifvet.

Till sist vilja vi meddela en sak, som torde väcka våra ärade läsarinnors lifligaste intresse. Genom öfverenskommelse med egarne till en af utlandets mest spridda modetidningar hafva vi lyckats förvärfva oss uteslutande rätt att för Idun använda deras modebilder och mönster. I följd häraf har det blifvit oss möjligt att **en gång i månaden** gratis erbjuda abonnenterna å Idun

en fullständig modetidning

med mönsterbilaga.

Denna kommer att medfölja sista numret af Idun i hvarje månad och innehåller då det allra nyaste inom modeverlden i såväl bild som text.

Gång efter annan ärna vi äfven uppställa prisfrågor i ämnen, som beröra qvinnans verksamhetsområde, och komma de dervid inlemnade täflingsskrifterna att bedömas af en kompetent pröfningsnämd. Början härmed hafva vi gjort redan i detta nummer.

Ehuru tidningen Idun sålunda blifver så mångsidig som möjligt, är dock priset för den samma, postarvodet inberäknadt, satt så lågt som till

endast 1 krona

för qvartalet.

Prenumeration mottages å alla postanstalter i riket (uppgif endast på postanstalten namn och adress samt erlägg 1 krona!) samt för hufvudstaden hos redaktionen.

Hvar och en, som samlar fem (5) abonnenter, af dem uppbär och till redaktionen insänder afgiften, erhåller **ett exemplar gratis.**

Alla meddelanden, som böra skrifvas å blott en sida af papperet, sändas till **Redaktionen af Idun, Stockholm.**

Stockholm i dec. 1887.

Med utmärkt högaktning

Redaktionen.

☛ **Ärade läsarinnor, arbeten för spridningen af eder tidning!** ☚

Byrå och Expedition: ***Sturegatan 8.***

Qvinlig älskvärdhet.

Det ligger något underbart i älskvärdheten. En hvar prisar henne, och dock är hon lika sällsynt som en äkta perla på hafsstranden. Det fordras inga prunkande talanger för att vara älskvärd. Också består älskvärdheten hvarken i djupt förstånd eller sprittande qvickhet. Hennes hemlighetsfulla förtrollning ligger i något helt annat; den kan ligga dold under det oansenligaste yttre och derifrån sprida ljus och värme. Hjertat allena, det varma af menniskokärlek uppfylda hjertat är den rätta grunden, från hvilken älskvärdhetens underbara blomma spirar upp.

Ett sådant varmt hjerta är det, som i vår mun lägger de rätta trösteorden för våra medmenniskors lidanden, och om dessa ord än ej finna nåd inför vältalighetens domstol, så utgöra de dock den rätta, den bästa balsam för det lidande sinnet.

Men äfven den lycklige uppfriskas och fröjdas öfver det deltagande, som en älskvärd menniska visar honom, mer än öfver något annat. En vänlig blick, ett godt ord, ett leende och ett uppmärksamt öra — huru ofta slå ej dessa vapen de största vedersakarne *afund* och *stolthet* ur brädet och segra öfver de mest snillrika och talangfulla egenskaper!

Man möter stundom i lifvet qvinnor, hvilka genom den rikaste begåfning synas liksom skapade att lyckliggöra sitt hem och sin omgifning. Och dock lemna de en hvar kall. Och om man också utan afund erkänner deras öfverlägsenhet, så kan man vanligen ej undgå att rycka på axlarna med ett: »Skada, att hon skall vara så föga älskvärd!»

Andra deremot förefalla vid första anblicken helt oansenliga, och likväl utgår från dem en så frisk och upplifvande fläkt, att ung och gammal gerna samlas kring dem. Frågar man efter hemligheten af deras dragningskraft, så heter det med ett gladt leende: »Åh, hon är så älskvärd!»

Och väl ären I värda kärlek, I qvinnor med det varma hjertat och det innerliga deltagandet för alla. I förstån konsten att glömma ert eget jag och finna intresse i främmande väsen, i andra menniskors sorger och fröjder, i deras allvar och skämt, ja till och med i deras små hvardagsangelägenheter. Ert deltagande förgyller som en solstråle allt, hvarmed I kommen i beröring, så att hvar och en, som nalkas eder, deraf hemtar ny värme, ny kraft.

Men I, som ej förstån att vara älskvärda, hafven I någonsin tänkt efter, hvar felet härtill ligger? »Jag har ej fått den förmågan!» sägen I med en axelryckning. I misstagen er! Älskvärd kan en hvar, som verkligen vill det, vara. Dock måste man vänja sig att tänka mindre på sig sjelf. Man måste lära sig att äfven älska andra. Hjertat vidgas då och blicken blir friare. Man lemnar sin egen horisont bakom sig och lär sig att äfven med andras ögon skåda omkring i lifvet. Hjertat finner då mycket, som det tycker vara älskvärdt, och dess egarinna blir derigenom sjelf god och älskvärd.

Här om om året dog en gammal fru, hvilken genomgått många pröfningar. Vid sitt lifs afton var hon helt ensam, ty alla hennes kära hade gått före henne. Och likväl stod hon ej ensam! En krets af olika menniskor trängdes i kärlek omkring henne och slöt sig till henne i trohet och vördnad. Ung och gammal, hög och låg meddelade henne sina sorger och fröjder, och för alla hade »mormor» — så kallades hon allmänt — det rätta ordet, den rätta trösten, den rätta uppfattningen. Derigenom hade hon, såsom hon ofta försäkrade, känt sig lycklig hela sitt lif, och hon förblef det ända till sin död. Då man någon gång på skämt frågade henne, huru hon så kunde förtrolla alla, svarade hon leende: »Åh, det är väl derför, att jag älskar alla lika mycket!»

Ja deri ligger konsten — *detta är älskvärdhet!*

Vårt sällskapslif.

Att vårt sällskapslif ingalunda är sådant det borde vara — derom torde ej mer än en mening vara rådande. Det kan icke fortfarande få bli vid det gamla, och vi kunna ej längre nöja oss med dessa tomma tidsfördrif, som alltjemt erbjudas. Man må fråga hvem som helst af sina bekanta, så äro de alla eniga om, att någonting måste göras för att lifva upp den söfvande sällskapston vi tvingas att underkasta oss. Den icke endast hindrar oss att vara oss sjelfva under de stunder vi helst önska det, utan den tråkar ut oss och väcker afsmak för både lifvet och menniskorna.

I huru många århundraden hafva ej dessa menniskor ansett det för sin pligt, att taga på sig en konstlad min och »stelna till», så snart de ämna göra visit eller gå bort på en liten aftonbjudning. I hvardagslag äro de icke sällan hemtrefliga, förståndiga personer, hvilka både våga tänka och tala. Men när de olyckligtvis äro i sällskap, då blir man förvånad öfver deras främmande ton och deras frånstötande sätt. Och än mer, de tyckas alla ha kommit öfver ens om att vara så tråkiga och andefattiga som möjligt, så vida de ej händelsevis dragas in på något ämne, som intressar dem allt för mycket. Då glömma de sin otillgänglighet, men då — gäller det också nästans goda namn och rykte.

De unga ha tröttnat på att sitta och lyssna till de äldres spetsfundiga kritik. De känna allt mer och mer, att de hafva rättigheter på lifvet, och att man icke utvecklas till en god och sann menniska endast genom att kritisera andra. Dessutom, hvar skulle man mötas, lära känna hvar andra och få en inblick i sina medmenniskors karaktärer, om icke just på sällskapslifvets område. En ung man är ju alldeles afstängd från qvinligt umgänge, så vida han ej har sådant i hemmet, inom familjen. Då han emellertid sammanträffar med jemnåriga, med den qvinliga ungdomen, måste vi ursäkta honom, om han mången gång ser både förlägen och tafatt ut och helst gömmer sig inne i rökrummen med korten i hand. Han är ju så främmande, så litet hemmastadd i denna halfhviskande konversation, som innebär så föga, men låter oss ana så mycket. Har han ej tillfälligtvis förut gjort bekantskap med någon af damerna i sällskapet, måste han sannerligen ega en hjeltes mod för att våga stanna. Det är icke *comme il faut,* att en ung dam visar sig litet uppmärksam, än mindre vänlig mot en sådan okänd ung man. Hon är så märkvärdigt »pryd», eller rättare sagdt försigtig — han kunde ju smickra sig med att hennes intresse för honom vore af betydenhet, hvem vet — de äro så inbilska, våra unga herrar. Och medvetandet härom gör henne till en obarmhertig salongsdam, hvilken medlidsamt höjer på axlarna åt hans bortkomna sätt.

Om hon vågade lyda sitt bättre vetande, skulle hon vilja hjelpa honom i stället. Men då, hvad tror man väl då de andra skulle tycka och tänka. Åh nej, hon föredrager att lemna honom åt sitt öde.

Och sedan klaga damerna öfver ungherrarnes oartighet att slå sig ned vid spelborden eller i de angränsande rummen, i st. f. att vara uppmärksamma kavaljerer. Först efter supén har man någorlunda hunnit bryta isen, och det är allmänt erkändt, att då först börjar också det roliga.

Hvarför i all verlden har det icke kunnat ske förr! Der har nu en hel afton förflutit, under det man granskat hvar andras toaletter, tittat igenom en mängd album, sagt tvungna sarkasmer öfver de frånvarande vännerna och räknat timmarnes gång.

Felet är naturligtvis bägge parternas, både den qvinliga och den manliga ungdomens. Ty hade de gått hvar andra litet mera till mötes; hade damerna ej fäst sig vid den der gamla slentrianmessiga konvenansen, som förnekar en ung flicka att först tilltala en herre; eller hade de åtminstone mod att svara mera än ja och nej på de första försöken till konversation — kunde allt gått mycket lättare.

Men der finnes ännu en annan orsak.

När en husmoder beslutar sig för att bjuda hem några vänner till aftonen, räknar hon alltid ut, hur hon skall ha det med mat, dryck o. s. v. Hon ordnar på förhand, så att ingenting skall fattas för gästernas välbefinnande. Men hon tänker aldrig öfver hvad roligt hon skall bjuda dem på. De få naturligtvis roa sig sjelfva.

Allt det der kan ingen förtänka henne. Men så går det också som det går. Händer sig nu så olyckligt, att i hela sällskapet ej finnes en enda med nog mod och förtänksamhet att bryta den stela tonen och föreslå något, som kunde intressera litet hvar, så går ofta en hel afton förlorad under funderingar och förslag, hvilka aldrig komma till utförande förr än i sista ögonblicket — när supén är serverad.

Nå, man är ju ej heller några barn, som behöfva roas, menar mången. Alltid kan man väl sitta och samspråka litet med sina grannar, och om glädjen ej blir så stormande, får det väl vara bra ändå. Åh, den der invändningen är endast delvis berättigad. Om man intresserar sig för sina grannar, då må så vara, men sällskapet har anspråk på oss, vi få icke vara egoister och endast tänka på hvad som behagar oss sjelfva. Der finnes må hända mången, som gäspar sig trött och önskar sig hem och har »odrägligt tråkigt», och derför är det allas skyldighet att laga, att stämningen blir mera allmänt munter, ty, observera, man har kommit dit för att »ha roligt».

Detta är endast en af de oräkneliga anmärkningar, man kan ha skäl att göra mot sällskapslifvet. Att tiden lärt de unga att hafva för stora anspråk på nöje, att räkna t. ex. jullekar och dithörande danser såsom förälldrade och tråkiga, det bidrager icke minst till vantrefnaden. I landtliga kretsar vet man bättre konsten att roa sig. Men i de större städerna har dans blifvit den enda förströelse, som erbjudes. Och när man, i brist på spelfröken, ändtligen förmått någon af sällskapet att slå sig ned vid pianot, så kan det hända, att man dansar bort tråkigheten. åtminstone tills vidare. Men nästa gång har man samma program igen. Och så hela vintern igenom.

Att ingenting uppfriskande och förädlande kan ligga i detta långsläpiga sällskapslif faller af sig sjelft. En hvar föredrager snart att stanna hemma och förströ sig med en bok eller

dylikt. Och till och med då får han ej hafva för stora anspråk på — nöje.

Hvad som emellertid härmed velat sägas är, att vi, en och hvar, borde besluta oss att gå till doms med den der kringgripande tråkigheten och koncentrera vår uppfinningsförmåga på några nyare idéer för sällskapsverlden. Det stundar en tid, en juletid, då vi hafva rättighet att söka förströelser, och det blir då en skyldighet att icke finna oss i blott och bart *tidsfördrif.* Ty tiden, den går nog, men om ungdomsglädjen följer med, då äro vi förlorade.

Alltså: till vapen mot ledsnaden!

Vi kunna för öfrigt erhålla en och annan uppfriskande idé från utländska kretsar, der man icke så lätt låter nöjet förlora sin betydelse såsom ett själsbehof. Der glömmer man ej, att de goda idéerna, de ljusa tankarne äro inspirationens barn, och en lifstrött själ skapar ingens storhet.

Det är således en icke ringa uppgift att söka göra hvardags- och sällskapslifvet angenämt för sina medmenniskor.

Clara Smitt.

Bref till tant Anna.

Stockholm i november.

Det är i *Iduns* spalter i stället för i *Sveas* du denna gång och för framtiden får höra utaf mig. Ty *Idun* är nu vår — qvinnornas — tidning. Och det är icke för tidigt, att vi få en sådan för vår räkning. Alla klasser och fack hafva sina specialtidskrifter — läkare, jurister, ingeniörer och handtverkare, prester, goodtemplare, sekter, arbetare och barn — men den stora klass, som jag vill kalla *hemmens qvinnor*, har hittills ej haft någon. Och det är denna lucka *Idun* vill fylla.

Det är visserligen sant, att vi ha tvänne s. k. qvinnotidskrifter här i landet: *Framåt* i Göteborg och *Dagny* här i Stockholm, men deras syften äro så begränsade och speciella, att de icke i vidsträcktare bemärkelse kunna sägas vara för »Sveriges qvinnor». *Framåt* är dertill allt för literär och konstnärlig och följer djerft och oförväget tidens brännande sociala frågor till deras spets. Man kan säga, att den skrifver om och för framtidsqvinnan. Och af sådana har väl vårt land ännu åtminstone endast ett jemförelsevis litet fåtal.

Dagny är något årtionde äldre i sin åskådning och ställer sig försigtig och afvaktande gent emot det nyaste nya i tidsriktningen, envist hållande sig till de sträfvanden, som besjälade qvinnorörelsens första förkämpar i vårt land: större arbetsmarknad för qvinnan, utsträckt eganderätt och flere dithörande frågor.

Men utöfver detta gifva de nämda tidskrifterna intet.

Intet således åt alla våra husmödrar, som ha sin lilla verkningskrets gifven och alls icke vilja ha den utvidgad, men väl kunna behöfva en liten uppmuntran eller en och annan vink för sin i vårt lif så djupt ingripande och aldrig tillräckligt påaktade gerning.

Ingenting heller för hustrurna, som, nöjda med sin lott och sin ställning, mera tänka på att behålla och göra det så godt de kunna för den man, de med förtroende redan valt, än på att göra sig oberoende och skapa sig en ställning på helt och hållet egen grund.

Ingenting slutligen för de kära mödrarna, som för ögonblicket mera grubbla öfver, huru de skola kunna skydda lille Nils eller sin Stina från messling och kikhosta, än huru de i en framtid skola kunna rycka dem från verldslifvets stora frestelser.

För alla dessa vill *Idun* vara en kärkommen och omtänksam vän och rådgifvare.

Men icke ensidigt, om jag har förstått utgifvarens mening rätt. Tvärt om, de moderna rörelserna och sträfvandena skola få sin belysning, de sociala spörsmålen sin behandling och äfven de vigtigaste af dagens händelser »hemma och ute» torde i sammanträngd form komma att meddelas, på det de af vårt kön, som ej hafva tid eller lust att läsa igenom de stora tidningarna, dock måtte hållas à jour med hvad som händer och sker. Och så *läkareråd* och *husliga råd* samt *skönliteratur* till förströelse i familjekretsen, när vi sitta kring qvällslampan, och mycket annat smått och godt, som du nog så småningom får del af.

Med ett ord — *Idun* vill riktigt bli vår egen tidning. Den vill bli det äfven i den mening, att den håller sina spalter öppna för oss och rent af väntar på vår personliga uppmuntran. Vi få der meddela våra erfarenheter, gifva och begära råd, påpeka brister, som vi funnit i samhälls- och sällskapslif, och möjliga förslag till dylika bristers afhjelpande. Kort sagdt, *Idun* vill främja våra — och med *våra* äfven medelbart *hemmens* intressen. Ty »qvinnan och hemmet» är ju ändå en koordination, som ej lätt kan brytas.

Och nu, tant lilla, sedan jag presenterat för dig vår nya *postillonne d'amitié* — om jag får vränga litet på uttrycket — så tycker jag just, att du sjelf kan aflägga din tystlåtenhet och låta *Iduns* läsarinnor få litet godt af din mångåriga, rika erfarenhet och lära känna ditt varma hjerta.

Det kan eljes hända, att jag endera dagen faller på den idén att hålla dem skadeslösa genom att berätta dem din historia, så att de få klart för sig, att det verkligen fins en liten »tant Anna» någonstädes — hvar skall jag icke förråda. De kunde annars tro, att du bara är ett fantasifoster.

Inga stockholmsnyheter i dag. Hinner ej dermed. Det är för öfrigt endast ledsamma saker, som hufvudsakligen sysselsätta sinnena: dåliga tider, kriser, falliter och försnillningar, höstdusk, reumatism och influensa. Från utlandet höra vi om troner som vackla och regeringar som störta, om skandaler och omhvälfningsplaner. Vi få en förnimmelse af, att det lider mot århundradets slut, att vi nalkas revolutionernas år — du mins 1789, 1689 —?

Men ännu äro vi någorlunda i lugnet och få sköta våra småstrider och vårt smågurgel för oss sjelfva här uppe på halfön.

Mera nästa gång. Din

Guido.

Luther om qvinnorna.

Mycket har nog både sjungits, talats och skrifvits om qvinnorna, men sällan har väl någon låtit sin stämma ljuda så väldigt och drastigt för och emot dem som den store reformatorn.

Hvad Martin Luther på sitt kraftiga sätt säger om qvinnorna, betecknar i all sin korthet mycket träffande deras sanna väsen och rätta ställning — mera träffande kanske än mycket, som efter honom med slösande af ord och papper yttrats för och emot dem.

Huru kunde Luther komma till en så djup kännedom om den qvinliga karaktären? Ej blott genom teorien! Han stod ju som bekant i förbindelse och brefvexling med mången ädel och klok qvinna på sin tid, och då för tiden utöfvade qvinnorna i allmänhet betydligt större inflytande på reformationsverket, än de någonsin tillförene gjort beträffande kristendomens utbredande. Sålunda brefvexlade han flitigt med ingen mindre än sin mäktige motståndares, kejsar Karl den femtes egen syster, drottning Maria af Ungarn, äfvensom med en annan förnäm fru, friherrinnan Argula af Grumbach, hvilken ej blott var den ifrigaste anhängare af den nya läran, utan äfven blef af stort inflytande på Luthers giftermål med Katarina von Bora. För öfrigt bör man ej glömma, att Luther i sin »älskade Käthe» hade en hustru vid sin sida, hvilken ej blott var en dugtig och huslig maka, utan derjemte en högt bildad qvinna, väl skickad att vara följeslagerska åt en sådan man som Luther.

Det är sålunda lätt förklarligt, att just han så kärnfullt, som han gjort, förstått att skildra den lycka, som åtföljer ett verkligt äktenskap, och den välsignelse, som en rätt hustru för med sig. —

»En from och gudfruktig hustru», säger han, »är en sällsynt gåfva, mycket ädlare och kostbarare än en perla. Mannen förlitar sig på henne och förtror henne allt. Hon fröjdar mannen och gör honom glad, bedröfvar honom ej, skänker honom kärlek, men ej sorg under hela hans lif. — Hon sysslar med lin och ull, arbetar gerna med sina händer och är som en köpmans skepp, som från fjerran länder hemför mycket varor och egodelar. — Bittida står hon upp, bespisar sitt tjenstfolk och gifver pigorna hvad dem tillkommer. Hon vaktar och vårdar med glädje hvad hon har om händer. Det, som ej angår henne, bryr hon sig ej om. Hon omgjordar sina länder och utsträcker sina armar; hon är verksam i huset, ty hon märker hvad som gagnar eller skadar, hennes lampa slocknar ej om natten. — Hon sträcker sin hand efter spinnrocken, och hennes fingrar fatta spindeln — hon arbetar gerna och flitigt. — Hon utbreder sina händer öfver fattiga och behöfvande, gifver och hjelper gerna. — Hon håller sitt hushåll i godt stånd, går ej omkring slampig och smutsig. Hennes prydnad är renlighet och flit. Hon upplåter sin mun med vishet, på hennes tunga ligga milda läror, hon drager sina barn till Guds ord. — Hennes man lofvar henne, hennes söner komma och prisa henne lycklig.» —

Detta är den lofsång, som doktor Martin Luther uppstämmer för hustrun »sådan hon bör vara». Men han döljer ej heller medaljens frånsida, då han varnande utropar:

»Det gifves ingen större plåga eller kors på jorden än en elak, oberäknelig, grälsjuk och okysk hustru!» —

Huru högt den store reformatorn i allmänhet håller äktenskapet visar åter följande yttrande af honom:

»Det finnes ej någon älskligare, vänligare, lyckligare frändskap, gemenskap och förening än ett godt äktenskap, der de äkta makarne lefva i frid och endrägt med hvar andra.» —

På detta kärnfulla sätt har Luther uttalat sig om värdet af ett sant qvinnohjerta och ett verkligt äktenskap, sådant det borde vara i motsats till de lösa seder och den demoralisation, som mot slutet af medeltiden rådde inom äktenskapet och mycket ofta äfven bland qvinnorna. Och det var ej minst känslan för denna demoralisation inom familjen och samhället, som bidrog att föra så många — framför allt qvinnor — i armarne på den nya läran, i hvilken de tydligen spårade en frisk och rensande luftström.

Barnlösa fruar.

I fruar, som må hända aldrig känt lyckan att få smeka ett älskadt barn, eller som redan i deras lifs första dagar beröfvats edra barn, I förekommen eder nog mången gång med eder myckna lediga tid öfverflödiga här i verlden. Om ock många sorger varda eder besparade, så går ock en qvinnas högsta glädje förlorad för eder, den glädje nämligen, som består i att med uppmärksamhet följa de små älsklingarnes tillväxt och förkofran samt i medvetandet att för dem vara oersättlig.

Och dock — huru många barn finnas ej, hvilka hvarken hafva far eller mor, och som skulle ömkligt omkomma, om ej den offentliga välgörenheten förbarmade sig öfver dem! Barnhusen och uppfostringsanstalterna äro vanligtvis öfverfylda. Betänken blott en gång, huru mycken plats är öfrig i era hjertan och i era hem för att kunna upptaga ett sådant litet barn. Varen blott öfvertygade om, att I snart skolen glömma, att det upptagna barnet ej är af edert kött och blod, och att I skolen hafva den innerligaste glädje af det samma. Då skolen I veta, för hvad I hafven att lefva och arbeta. Och tagen I de nya pligterna allvarligt, så skolen I snart komma till insigt om, att det ej är barnets börd, utan dess uppfostran, som danar dess karaktär.

Tron ej, att en sådan varelse skall älska eder mindre, då han en gång i framtiden får veta, att han ej är ert eget barn. Tvärt om! Han skall visa sig dubbelt tacksamt. Er ålderdom skall då ej blifva enslig; ett kärleksfullt barn skall vårda er och bemöda sig om att vedergälla eder allt, hvad I hafven gjort för det samma.

Sen derför till i tid, att ert hem får återljuda af det glada jollret från en dylik liten varelse, som utan eder mellankomst skulle vara föräldralös!

Fru Caroline.

Jag hade under många år känt fru Caroline Ö.

Hon hade länge varit enka och lefde nu endast för sina barn, två söner och en dotter, för hvilkas uppfostran hon gjort allt, bekostat allt hvad hennes tillgångar medgåfvo, och uppoffrat allt — ja hela sitt lif.

Också hade hennes bemödanden krönts med den bästa framgång.

Och nu voro sönerna aktade, bergade medborgare och dottern artist, och det af första rang.

Aldrig har jag sett ett kärleksfullare förhållande emellan mor och barn, än här var fallet. Hon var deras förtrogna i allt.

Fru Caroline hade jag ofta träffat ute under mina dagliga promenader och då alltid med lifligt intresse deltagit i hennes bekymmer och omtanke angående barnens framtid.

Alltifrån det de varit mycket små, hade hon egnat dem den ömmaste moderliga vård. Sjelf hade hon tvättat och klädt de små — ej så mycket af rädsla för jungfrurnas inblandning i hennes göromål eller af oro för att barnen ej skulle bli väl skötta, som icke mycket mer, derför att hon funnit ett nöje, en sann njutning i att se dessa små i deras lilla hvita nattlinnen sprattla med benen och att slutligen föra deras små händer samman till den vanliga aftonbönen.

I dag hade vi åter träffats.

Samtalet hade under en stund förts om hvarjehanda bagateller, tills ändtligen det mest afhandlade, men också det för oss båda mest kära ämnet, barnen, åter blef föremål för vårt räsonnemang.

»Jag är öfvertygad,» sade fru Caroline, »att mina barn alltid skola hålla mig räkning för alla mina uppoffringar, all min kärlek; ty jag eger hela deras förtroende och är för dem som en kär syster, en väninna i detta ords bästa bemärkelse. Och bli de en gång gifta, skall jag dock alltid qvarstå som deras första kärlek. Det samband, som allt sedan deras barnaår förenar våra själar, kan icke upphöra förr än med döden.»

Den yngste sonen hade just fått en präktig anställning vid statens jernvägstrafik, hvarför jag af uppritigaste hjerta deltog i moderns glädje öfver att äfven denne nu var en rangerad karl.

Under det vi sålunda gingo språkande, mötte oss den, om hvilken vi talade. Det var en frisk och väl växt ung man med ett behagligt, manligt ansigte och iklädd uniformsmössa, hvilken klädde honom ovanligt väl.

Artig som vanligt bjuder han modern armen, och sedan jag efter en stunds ytterligare samtal tagit afsked, såg jag dem båda under gladt samspråk vandra Drottninggatan framåt.

»Der ser man, att sann lycka verkligen finnes på jorden, ehuru icke alla förstå att taga vara på henne,» mumlade jag ofrivilligt, då jag såg sista skymten af dem försvinna nedåt gatan.

Galar.

Bristande utrymme

på grund af den i profnummer vanliga tillströmningen af annonser hindrar oss att här intaga flere redan uppsatta artiklar såsom t. ex. **Betraktelser öfver äktenskapet; Våra döttrar och våra tjenare; I damkupén; Husgerådet; Tvättning af spetsar m. m.**

Nyhetsafdelningen, äfvensom afdelningen för teater och musik och läkarerådsafdelningen kunna ej lämpligen börja förr än på nyåret, då tidningen begynner regelbundet utkomma.

Flere intressanta följetonger, såväl original som öfversättningar, komma att efter hand införas på nyåret.

På ett hår när.

Novellett.

Hon spelade verkligen berusande.

Det var någon czardas af Liszt eller en fantasi af Moszkowski. Den framströmmade under dessa hvita fingrar som brusande zigenarfröjd, som glödande tokayer. De bruna gestalterna svängde sig jublande omkring, den smärte ynglingen lade sin arm kring den svartögda flickans midja och drog henne in i den hvirflande kretsen. Cymbalen klingade och fiolen gnälde, och ynglingen slöt sin arm fastare kring den sammetsklädda midjan, och bådas blickar möttes eldigare. Ett dånande hurra skakade luften, och de röda *tschapkas* flögo gladt upp mot den flammande etern. Då skingrades på en gång som spökgestalter dessa bilder, den böljande solbrända pusstaheden försvann, och en älsklig idyll trädde i stället. Det var en grön skog, och månskenet sipprade ned genom trädens toppar, dränkande allt i sitt silfverbad, och en blek stråle flög ned till den hvita rosen och kysste henne eldigt, och rosen bäfvade i drömmen under denna kyss, och hon drömde vidare om månstrålen och om kärleken, om våren och om näktergalen, om hösten och om försakelsen.

De sista ackorden hade förklingat i den präktiga salongen.

Aftonsolen sände sin afskedshelsning genom det öppna balkongfönstret, och en sakta vindpust drog igenom rummet.

Doktorn satt fortfarande qvar i sitt soffhörn. Han höll den breda pannan stödd mot handen och rörde sig ej; må hända tänkte han ännu på månstrålen och den hvita rosen.

Då lade sig sakta en fin hand på hans axel. »Hvarför applåderar ni ej, doktor?»

Han blickade upp och såg in i ett skönt qvinnoansigte, som leende vände sig emot honom.

»Ni har rätt, Maria,» sade han, »jag är otacksam, jag glömde för ert spel ännu en gång verlden och er och mig.»

»En oförbätterlig smickrare är ni och lik alla andra, och till straff skall ni nu sjunga något för mig.»

»Jag är ej vid röst i dag.»

»Ni är melankolisk, min käre vän! Och hvarför?»

»Jag ärnar ännu i denna stund säga eder farväl, Maria!»

Hon såg frågande på honom. »Jag förstår er ej.»

»Jag kommer för att säga eder farväl, Maria, emedan jag redan i afton lemnar denna stad — kanske för alltid.»

Det var nästan bestörtning, som nu afmålade sig i dessa vackra drag.

»Jag förstår er verkligen ej, doktor!»

»Jag har redan länge haft för afsigt att göra en resa till Afrika, för att företaga forskningar angående denna verldsdels flora, och som jag nu afslutat mitt senaste arbete, står ingenting längre i vägen för mig för uppfyllandet af denna plan.»

»Och ni lemnar mig ensam?»

»Jag lemnar er ej ensam, Maria.»

Hans ord hade en sällsamt bitter klang.

Den vackra frun teg och blickade nästan sorgset ned på honom.

»Ni älskar mig, Lenning!» sade hon efter en paus med mild stämma.

Doktorn svarade ej; han stirrade endast orörlig framför sig.

»Det har jag ej anat — det var en olycka — en olycka för oss båda, Lenning.»

Han andades djupt och kunde ej mera beherska sig.

»Maria!» stönade han och tryckte en lång, glödande kyss på den hvita handen.

»Arme vän!»

»Arm, Maria, arm som en tiggare!»

»Och jag kan ej hjelpa er.»

»Jag vet det, Maria, ni älskar en annan.»

»Ja, jag älskar honom.»

»Måtte han göra er lycklig, så lycklig, som ert hjerta, er själ, er skönhet förtjenar!»

»Lenning, tänker ni verkligen resa?»

»Jag är egoist, och jag skulle ej kunna uthärda att se en annan vid er sida.»

»Det smärtar mig att skiljas från er, Lenning.»

»Ni kommer att vänja er vid andra, liksom man vänjer sig vid en ny hatt, vid nya tapeter. Inom ett år skall ni hafva glömt mig, Maria!»

»Aldrig, min vän — om ock endast af tacksamhet för den oegennyttiga uppoffring, ni visat mig sedan min mans död. När reser ni?»

»I afton — med kurirtåget.»

Hans röst darrade, då han räckte henne handen och sade: »Farväl, Maria!»

Äfven hon var djupt rörd.

»Farväl,» sade hon hjertligt, »Gud beskydde er!

»Måtte ni bli lycklig!»

Han tryckte ännu en hastig, glödande kyss på hennes smala fingrar; derefter slet han sig lös och störtade ut.

»Lenning!»

Hon gjorde hastigt ett steg mot dörren, men besinnade sig åter, gick fram till fönstret samt blickade stum och rådlös efter den bortskyndande. Hvarför kände hon sig så beklämd om hjertat, då hon såg hans gestalt försvinna vid gathörnet?

— — — — — — — — — — — — — — —

Hon stödde ännu den vackra pannan mot fönsterrutan, då kammarjungfrun kom in och lemnade henne ett visitkort. Hon kastade endast en blick på kortet, och den lätta melankoli, som lägrat sig öfver hennes drag, försvann. Det gick liksom en solstråle öfver hennes ansigte, och hon svarade: »Säg herrn, att han är välkommen!»

Ett par ögonblick derefter inträdde genom portieren en elegant, manlig gestalt. Skymningen var redan så långt framskriden, att man ej kunde skönja mer än konturerna af den besökande.

Hon gick emot honom.

(Slut i nästa profnummer.)

Till våra husmödrar!

I dessa smalare spalter ärna vi i hvarje nummer under en mängd olika hufvudrubriker meddela alla möjliga praktiska och nyttiga råd och rön inom de områden, som höra till qvinnans verksamhet inom och för hemmet. Utom de rubriker, som kunnat inrymmas i detta nummer, skola sålunda samtidigt eller efter hand förekomma rubrikerna: Barnens vård; Handarbeten; Helsovård; Husdjuren; Tvätt; Brygd; Slagt m. fl.

På det våra ärade läsarinnor emellertid måtte hafva största nyttan häraf, uppmana vi vänligen alla husmödrar att hvar i sin stad uppteckna och till Redaktionen af Idun, Stockholm, insända sina egna erfarenheter på dessa områden. Idun skulle sålunda kunna blifva ett föreningsband mellan husmödrarna och deras familjer, hvarigenom de förra, ehuru okända för hvar andra, skulle kunna både gifva och mottaga många goda och nyttiga råd. Ingen behöfver på minsta sätt låta sig afhållas af fruktan för brister i stiliseringen af de gjorda meddelandena, ty dessa omredigeras alltid af oss, innan de införas i tidningen.

Gång efter annan komma vi ock att utfästa pris för goda uppsatser på dessa områden. Och redan nu göra vi början härmed, i det vi utfästa ett pris af

femton (15) kronor

för den bästa uppsatsen öfver något sjelfvaldt ämne, hörande till hemmets verld. Uppsatsen måste rymmas inom en af våra smalare spalter och får ej vara förut publicerad. Täflingsskrifterna böra vara inkomna senast den 15 instundande januari, och förbehålla vi oss rättighet att i tidningen publicera hvad som befinnes vara användbart.

Stockholm i december 1887.

Redaktionen.

Toaletten.

Att rengöra hårborstar. En lösning af soda i kallt vatten är bättre än varmt vatten och tvål. Sodan, som har slägtskap med fett, rensar borsten, utan att man behöfver gnida den allt för mycket, då deremot det varma tvålvattnet gör taglet mjukt och ofta helt och hållet förderfvar borsten.

Konstgjorda blommor äro en dyr artikel. Vi tro oss derför göra våra läsarinnor en tjenst genom att meddela dem, huru de — åtminstone om sommaren — betydligt billigare kunna använda naturliga blommor, utan att behöfva befara, att deras blomsterprakt t. ex. på en bal skall vissna efter ett par dansers förlopp. Förfaringssättet är mycket enkelt. Man håller blott de afskurna blommornas stjelkar intill ett ljus, tills ett litet stycke af stjelken blifvit koladt. Härigenom hållas safterna qvar i den återstående delen af stjelken och hindra blommorna att hastigt vissna.

Bostaden.

Att borttaga blodfläckar från golf. Bästa sättet är att skrapa och skura det samma med 4 delar vatten och 1 del svafvelsyra. Sedan fläcken försvunnit, skurar man med rent vatten, men får i intet fall använda såpa, enär eljes en flottfläck skulle uppstå. Finnes ännu något syra i träet, kan denna göras oskadlig genom något lut eller aska.

Att rengöra golfmattor om vintern. Man breder ut mattorna med den räta sidan mot en ren och temligen fast snöyta samt piskar dem derefter grundligt. Dam och smuts blifva då qvarliggande på snön och mattorna erhålla nästan utseende af nya.

Polityren på möbler vill gerna med tiden försvinna, i synnerhet på billiga möbler. På följande sätt kan man dock med lätthet åter framkalla den nya glansen. I en ren, glaserad spillkum blandas 10 gram alkannarot med med 5 matskedar linolja. Blandningen kokas långsamt öfver svag eld, hvarefter man öfverstryker möblerna med den samma och åter afgnider dem väl efter 36 timmars förlopp. De skola då stråla i sin forna glans.

Köket.

Att färska upp smör. Man brukar först det härskna smöret med kalkvatten, genomknådar och urtvättar det derefter väl med rent, mjukt vatten och slutligen med mjölk. Kalkvattnet tillredes af 1 del släckt kalk, som bestänkes med litet kallt vatten, så att den smular sig, hvarefter man tillsätter 50 delar kallt vatten (allt efter vigt) under ständig omröring. Blandningen får stå under en qvarts timmas tid, så att de grumliga delarne sätta sig på bottnen; den vätska, som flyter ofvanpå, är det omtalade kalkvattnet. Efter denna behandling förlorar smöret det mesta af sin härskna smak.

När mjölkmat brännes vid. Inträffar en dylik olycka, hälles maten genast i en annan gryta. Härefter iläggas en hel lök eller ett litet stycke hvit flanell, hvarvid den brända smaken vanligen alldeles försvinner eller åtminstone betydligt förminskas. Har man ej ny flanell att tillgå, kan man använda litet hvitt ullgarn.

Rengöring af vin- och ölbuteljer. Flaskor, i hvilka invändigt bildat sig en hård skorpa, som ofta motstår alla vanliga medel, omskakas något med en lösning af öfvermangansyradt natron, eller, om det är nödvändigt, låter man lösningen en kort tid stå och verka derpå. Återstoden af orenligheterna låter derefter lätt aflägsna sig med en flaskborste.

Hermetisk tillslutning. Buteljer tillslutas lufttätt, om man doppar dem i lack, tillredt af sju delar harts, upplöst i 10 delar eter, hvartill ytterligare tillsättes 15 delar kollodium. Lacket kan färgas genom tillsats af anilin.

Emaljerade jerngrytor, i hvilka emaljen blifvit brun, skall man bestryka invändigt med utspädd saltsyra och derpå låta dem stå öfvertäckta några timmar, hvarefter de skuras med sand och sköljas omsorgsfullt.

Polering af koppar och messing sker lättast med en blandning af 1 del hvit vinsten, 2 delar alun och 2 delar koksalt. Silfver poleras bäst med den moderna silfvertvålen, som kan erhållas i hvarje specerihandel.

Fönsterträdgården.

Blomsterodling. Akasian är en mycket vansklig planta att öfvervintra. Hon är mycket känslig för drag och förlorar lätt bladen. Vanligen bör man derför skaffa sig nya exemplar hvarje år. Om exemplaren omplanteras och toppen afskäres, torde det må hända hjelpa. Innan hon fått nya grenar och alltså har blad, genom hvilka fuktigheten får utdunsta, bör hon endast vattnas sparsamt. Denna regel gäller för öfrigt hvarje växt.

Heliotropen hör äfven till de växter, som äro svåra att öfvervintra. Trädgårdsmästaren uppdrager alltid på våren nya exemplar och använder endast de öfvervintrade att taga sticklingar utaf. Detta förfaringssätt är likväl alltför besvärligt för de flesta blomsterodlare. Heliotropen bör äfven omplanteras på våren, enär hufvudorsaken till, att dess blad vissna (särskildt de nedersta), vanligen är att jorden i krukan blifvit för fattig på näringsämnen. Litet torfströ eller pulveriseradt träkol, blandadt i jorden, är af god verkan både för akasian och heliotropen.

För blomsterälskare. Har man fått en riktigt vacker bukett, vill man ju gerna, att den skall hålla sig så länge som möjligt. Detta kan ske på följande sätt. Man köper något salpetersyradt natron, upplöser det i litet vatten samt tillsätter häraf ett par teskedar till det vatten, hvari blommorna ställas. Vidare öfvertäcker man blommorna under natten med ett stycke silkespapper af någorlunda tjocklek, doppadt i vanligt vatten. Dessa båda åtgärder i förening göra, att blommorna stå sig dubbelt så lång tid som annars.

Klädedrägten.

Färgfläckar på kläder. Kläder rengöras lätt från färgfläckar, om man gnider dem med ett stycke ylletyg, doppadt i nafta.

Huskurer.

Medel mot vårtor. De som icke hysa förtroende för de otaliga s. k. »sympatikurerna» mot dessa obehagliga tingestar, kunna försöka följande recept: jod (kristalliserad) 2 gram, karbolsyra (kristalliserad) 8 gram, sprit 24 droppar. Skrapa utaf vårtan så mycket som möjligt, utan att den blöder, och använd medlet genom att medels en spetsig pinne försigtigt drypa det på vårtan. Upprepa skrapningen och fortsätt med påpenslingen så länge som möjligt! I de flesta fall går nästan hela vårtan bort på en gång.

Styng af insekter kunna vara mycket besvärliga, ja till och med farliga. De läkas bäst, om man badar dem med salmiaksprit. Vid bistyng måste man först noga se till, att gadden blir uttagen.

Husgerådet.

Att rengöra glas och skålar. Glas och porsslinsskålar, på hvilka organiska ämnen intorkat och äro svåra att få bort, rengör man bäst på följande sätt. Man fuktar de ställen, som skola rengöras, med koncentrerad svafvelsyra, strör härefter sönderstött dubbelt kromsyradt kali på syran och låter blandningen stå några timmar (t. ex. öfver natten) på en lagom varm ugn. Härvid upplösas alla organiska ämnen fullkomligt och aflägsnas jemte den öfriga syran medels vatten.

Hvarjehanda.

Huru skrufvar utdragas. Ofta är det mycket svårt att få ut skrufvar ur trävirke, om de hafva suttit der länge, och stundom händer det, att man slutligen måste skära bort något af träet för att få ut dem. Allt detta besvär kan undvikas, om man blott berör skrufven några få minuter med ett glödgadt jern.

Målarlukt. När ett rum är nymåladt, aflägsnas målarlukten hastigast på följande sätt: Skär några lökar i mycket fina skifvor, lägg dem i vatten och sätt dem midt i rummet; stäng igen dörren och låt endast fönstren i och för luftvexlings skull stå på glänt. Efter några timmars förlopp skall lukten hafva försvunnit. Till ett stort rum bör man dock helst använda ett par ämbar vatten och en större qvantitet lök.

Billiga släckningsapparater. För icke länge sedan kommo engelska och sedan danska eldsläckningsbomber i handeln. De bestå af en glasbehållare fyld med en vätska, som hastigt bortdunstar, då hon kommer i beröring med elden och bildar luftlager, som hämma förbränningen. Vid försök har visat sig, att bomberna förträffligt bidraga till att släcka en nyligen utbruten eldsvåda; de borde derför icke saknas i något hus. De, som finnas i handeln, hafva emellertid det felet, att de äro dyra, men denna vansklighet kan man lätt undgå, om man tillreder dem sjelf. En vigtdel salmiak och 2 vigtdelar koksalt lösas i 7 vigtdelar vatten och fylles på vanliga buteljer. På detta sätt får man kraftigt verkande eldsläckningsbomber, som, då de skola användas, med all kraft böra kastas mot det antända stället, så att de sönderspringa.

Varningar.

Förgiftning genom karbolsyra. På sista tiden hafva tidningarna ofta meddelat underrättelser om sjelfmordsförsök medels intagande af karbolsyra. Exemplet verkar smittande, och det tyckes verkligen, som om underrättelserna i tidningarna hafva bidragit till, att bruket af karbolsyra i detta afseende blir mer och mer allmänt. Det kunde derför vara på tid att fästa uppmärksamheten vid, att man knappast kan tänka sig fruktansvärdare smärtor än dem, som följa på intagningen af karbolsyra. Den verkar hetsande på mun, matstrupe och mage samt framkallar fruktansvärdt brännande smärtor, som kunna vara mycket långvariga, enär karbolsyran är ett långsamt verkande gift.

Bakverk.

Tebröd i S-form. 1/2 ℔ socker, 1/2 ℔ hvetemjöl, 8 lod smält smör samt 3 ägg arbetas väl tillsammans, trillas till ett fingers tjocklek och formas till S. Dessa senare smörjer man med ägghvita och beströr med groft socker. Några droppar vanilj kunna med fördel tillsättas. Degen är så lös, att den ej bör tagas ur fatet mer än litet i sender, allt efter som man trillar ut den.

Hilda.

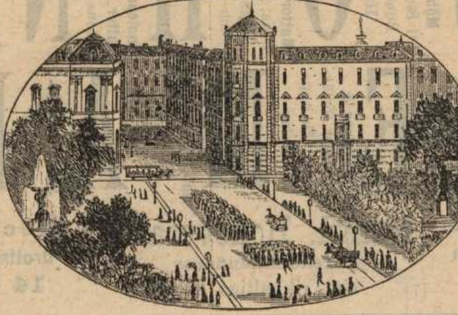
Mandelkransar. Två ägghvitor slås med en knif på ett kopparlock till hårdt skum, hvilket bör ske i kallt rum. Häri hälles en matsked ättika samt några droppar eau de cologne, hvarefter iröres 1/2 ℔ rifvet socker samt 1 1/2 ℔ sötmandel och 6 stycken bittermandlar. Mandeln skalas först och skäres längs efter i tunna skifvor. Degen formas med en tesked till kransar på vaxade plåtar, som insättas i svalugn.

Eva.

Husmödrar, spriden eder egen tidning!

Allmänna Lifförsäkringsbolaget

har börjat sin verksamhet i

Kungsträdgårdsgatan 2 C, Stockholm.

Bolagets *förlags-* och *reserv-fonder* äro från början minst 600,000 kr., som få ökas till 1,200,000 kr. *Försäkringsfond* afsättes enligt matematiska grunder.

Bolagets *försäkringstagare varda sjelfva delegare* med *rösträtt* och *valbarhet* inom bolaget samt tillgodonjuta för sig och sina fonder *all återstående vinst*, sedan aktieegarne fått högst 5 procent på kontanta tillskott och 1 proc. på garantiförbindelserna.

Försäkringstagarne ega rätt att, om de så vilja, återköpa alla aktierna. Allmänna Lifförsäkringsbolaget är således i ovanligt hög grad

förmånligt för försäkringstagarne.

[1] (G. 24762)

KNAPPAR

för Livréer och Barnkostymer m. fl.

Bronsarbeten förgyllas, försilfras, bronseras och renoveras hos

C. C. Sporrong & C:o,

28 Regeringsgatan 28

Stockholm.

[24]

Äkta

COLLODIN.

Tillförlitligaste och af **Tusentals** personer *bepröfvadt* medel mot **liktornar, vårtor, hudhårdnad** och **nageltrång.**

Obs. alltid denna inregistrerade etikett som garanti för varans äkthet.

COLLODIN. Verksammaste medel mot liktornar, vårtor och nageltrång. AXEL LITSTRÖM. FALUN.

I Stockholm hos *C. F. Dufva, Drottninggatan 41.*

I Göteborg hos *A. E. Vallerius & C:i* och fru *Olivia Pihlström.*

I Landsorten å alla större handelsplatser.

Mot insändande af 1 kr. 20 öre franko inom hela Sverige.

Axel Litström, Falun.

[4]

Aktiebolaget

Södermalms Tvätt- & Bad-Inrättning

(Etablerad 1875.)

Badinrättningen

rekommenderar sina komfortabelt inredda badrum. Freqvensen utgör 80,000 à 100,000 bad pr år.

Tvättinrättningen,

som årligen undergått förbättrade anordningar i syfte att ernå bästa och skyndsammaste sätt för tvättklädernas rengörning, är den enda tvättinrättning som vunnit allmänhetens förtroende i högre grad, hvarom vittnar omsättningen förlidet år, som utgjorde c:a 250,000 kg. kläder.

Det mångåriga förtroende inrättningen åtnjutit lemnar också allmänheten den största garanti för aktsammaste behandling af anförtrodda kläder.

Strykinrättningen

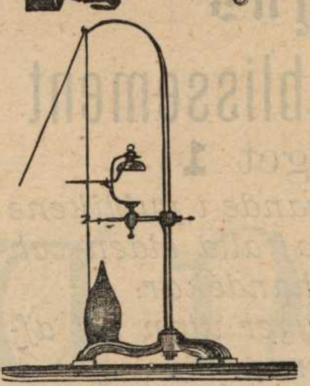
(nyinrättad)

verkställer strykning åt såväl hushåll som ensamma personer till möjligast lägsta priser.

Fullständig priskurant tillhandahålles.

[31] *Telefon:* Allm. 36 30. Bell 579.

Nyhet! Nyhet!

Henr. Wikman,

Gefle,

försäljer Sjöströms patenterade

Knutsignalapparater för Stickmaskiner.

Pris 8 kronor pr st.

Återförsäljare erhålla rabatt.

Denna apparat, som mycket underlättar arbetet för stickerskan, på samma gång den är oumbärlig för alla som önska ett felfritt och vackert arbete, bör ej saknas på någon Stickmaskin.

[8] Expedieras i den tur och ordning som ordres inkomma.

Tekniska Fabriken Nordstjernan

FABRIKSMÄRKE FABRIKSMÄRKE

Stockholm

hvars fabrikater försäljas hos de flesta välförsedda **Speceri-** och **Detaljhandlare** rekommenderar nedanstående såsom allmänt erkända:

Eau de Cologne, Toilette-Tvåler,
Parfymer, Medicinska Tvåler,
Vinaigre de Toilette, Hushålls-Tvåler,
Tandpulver, Familje-Tvåler,
Amykos Aseptin, Opoponax-Tvåler,
Skrif- och Kopiebläck,
Spegel-Blanksvärta, m. m.

[2] (G. 24761×1)

Tvätt-Inrättningen

55 Nybrogatan. Billiga priser. Nybrogatan 55.

Obs.! **Tvätt utföres äfven af härvarande ordentliga tvätterskor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 43 90 eller pr lokalpost.**

[6]

Snörmakerier.

Största lager af ***Fantasi-*** och ***Bollfransar, Möbelfransar*** och ***Möbelkordonger*** samt ***Garnityr*** för ***Damtoaletten.*** Beställningar å allt hvad till yrket hör emottagas och utföras fortast möjligt och till billigaste pris.

G. A. L. SVENSSON,

5 Malmtorgsgatan 5.

[34]

Ägghandels-Aktiebolaget FÖRENINGEN

10 Vasagatan 10

köper och säljer

ÄGG

i parti och minut

10 Vasagatan 10

Allmänna Telefon: 43 16

Filial: *Nybrogatan 13.* Försäljning: *Mjölkbutiken, Carlavägen 6*

[28]

Annonser till andra profnumret mottagas före den 14 december och till begränsadt utrymme.